

שיחות הר"ן קכו

השיחה נאמרה בליל שישי פר' בא תשס"ה

ליל מוצאי שבת של שבת תשובה שנת תק"ע לפ"ק [=לפרט קטן]
דברו ממשיח כי היה מפרסם שאמרו שבשנה זו יבוא ודעתו לא
היתה נוטה לזה ואמר אז שקדם שיבוא משיח לא אחד יהיה שיעצק
על אמונה כי כמה צדיקים שיהיו אז יהיו צועקים בקול גדול על
אמונה כמוני היום עד שיהיה נחר גרונם (שקורין בלשון אשכנז איין
ראסין דיא קיילי) ולא יועיל ומה שכתוב (ישעיה ד-ג): "כל הנשאר
בציון והנוותר בירושלים קדוש יאמר לו" ואמרו רבותינו, זכרונם
לברכה (בבא בתרא עה:) שיאמרו לפני הצדיקים קדוש, הוא בפשוטו
כי בודאי הצדיקים שישארו אז ויתחזקו וישארו באמונתם הקדושה
יהיו ראויים לומר לפניהם אפלו יותר מזה מאחר שישארו קיימים
באמונה ולא יניחו עצמם לפל ולטעות, חס ושלום, אחר העולם ויהיה
כמה מפרסמים ומנהיגים של שקר ואין ספק שלא ימצא אז קבוצ' כמונו
היום שגמצאים כמה בני אדם שמתקבצים יחד שחפצים באמת לשמע
דבר ה' ואף-על-פי שיהיה אז איזה כשרים בדור אף יהיו מפזרים ענה
ואמר "כתב זאת זכרון בספר" למען ידעו בימים הבאים שכבר היה מי
שידע זאת מקדם וידעו להתחזק באמונה בו יתברך ובצדיקיו
האמתיים.

קץ משיח

השיחה הזאת נאמרה בשנת תק"ע, שזה
רמז על תקע בשופר גדול,
וכנראה לכן דיברו האנשים שבשנה הזאת
יבא משיח, אך דעת רבינו ז"ל לא היתה

נוטה לזה, וכמו שמוהרנ"ת זי"ע מביא גם
במקומות אחרים, עפ"י דברי חז"ל שאין
משיח בא אלא בהיסח הדעת, שכשקובעים
קץ ואומרים שבשנה זו דווקא יבא משיח

הרי בזה עלולים להרחיק ח"ו את ביאתו, שהם"מ יודע מדיבורי בנ"א וכששומע שמדברים על קץ מסוים אז הוא מפחד שבא כבר קיצו להעבירו מן העולם, ומתאמץ מאוד להחמיא ח"ו ולקטרג מאוד וכו', ולכן נהגו רבינו ז"ל והרבה צדיקי אמת לדבר בעיקר בעניני עבודת השי"ת וקיום רצון ה' בתומ"צ בסוד מרע ועשה טוב שזה מביא ממילא לתיקון העולם ולביאת הגאולה, אך בענין המשיח רק בכללות שיש לצפות אליו מאוד ולהתפלל ע"ז ולכוין ע"ז כל הזמן ולהתכוון לביאתו אך לא לעסוק בענין הישוב קיצין ולומר

שבשנה מסוימת דווקא צריך לבא משיח עפ"י איזה חשבון וכדו', וכמו שאמר החידושי הרי"ם שהצדיקים שיודעים באמת זמנים וקיצים המסוגלים לגאולה, הרי בכל זמן מקיימים מצות והלכת בדרכיו שהולכים בדרכי ה' שמסתיר ביותר ענין זה וכמאמר חז"ל שה' אומר כביכול "ללבי גיליתי לאברי לא גיליתי" (שיש בזה ביאורים עמוקים שאכמ"ל) כך גם הצדיקים לא מגלים בדרך כלל ענינים אלו, אלא רק מעוררים בכללות על הצפיה, התפלה וההכנה לגאולה השלימה בביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

בענין האמונה

הנה אין יכולים לדעת הפשט של השיחה הזאת בדיוק, על איזו בחי' הבחנה ר' ז"ל מדבר כאן "שלא יהיה אחד שיצטק על אמונה", והסאטמער רב זי"ע היה מביא שיחה זו לגבי הענינים שהוא נלחם בהם (עניני הציונות וכו'), ואעפ"כ יש כמה וכמה בחי' בנסיונות בעניני אמונה, שאמונה היא דבר רחב מאוד, ומי שלומד ספרי רבינו ז"ל וספרי שאר צדיקי אמת, אז הוא מקבל עומק והשקפה הרבה יותר חזקה על ענין האמונה, משאר אנשי העולם (וזהו הבחינה שיהא חסרון באמונה בעולם, היינו חסרון מבהירות וחוזק והשיבות ענין האמונה).

שהנה מבואר בספרי קבלה שיש מושג הנקרא "אשת חיל עמרת בעלה", ואנו יודעים שיש מושג של "זעיר אנפין", שהוא בחי' התורה"ק, ו"מלכות" שהיא בחי' האמונה והתפלה, והנה כולם יודעים

שתורה"ק היא יותר גדולה מתפלה, (כדאי' בחז"ל שבת י) על מי שהאריך בתפלה, שעוזב חיי עולם (תורה) ועוסק בחיי שעה (תפלה) שת"ת כנגד כולם, וכמו שהז"א יותר גדול מהמל', אבל אעפ"כ הרי רבינו ז"ל מאריך בספריו שישנה בחי', ששורש התורה בא מהתפלה (עיין לקו"מ כב), והכוונה שאף שבגילוי הז"א מעל המל', מ"מ בשורש העליון "אשת חיל" (מלכות) היא "עמרת בעלה" (שהיא מעל בעלה - ז"א).

וזה גם סוד הענין שהנשים מברכות "שעשני כרצונו", שהנה הגברים מברכים שלא עשני אשה, היות שהם מרכבה לז"א והם למעלה מהנשים שהם מרכבה למדת המלכות, אך הנשים מברכים ומודים לה' שעשני כרצונו, שבעולם הרצון, שהוא עולם הכתר, עולם הכי עליון, הרי שם שורש המלכות מעל שורש הז"א, היינו שיש עולם עליון נורא

מאוד, שורש כל השורשים, ששם האמונה היא שורש להתורה כנ"ל.

ועכ"פ אצל העולם העניין של האמונה והתפלה לא חשובים כ"כ, ואצלם חשוב בעיקר דברים קדושים אחרים, כמו תורה"ק ואהבה ויראה ודבקות ומדות טובות (שזה בחי השייכים לז"א) שהן עבודות המתגלות כלפי חוץ, אך אמונה ותפלה הרי הם "דברים העומדים ברומו של עולם ובנ"א מזלזלים בהם" (וי"ל הביאור כנ"ל) שהחשיבות של התפלה ניכר בעיקר "ברומו של עולם", היינו בעולם הכתר ששם מלכות עטרת בעלה).

והתורה"ק היא בחי' רחל, שעליה נאמר (בראשית כט) "ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה", והתפלה והאמונה הם בחי' לאה שנאמר עליה (שם) "כי שנאה לאה", וע"ז כתוב (תהלים קי"ח) "אבן מאסו הבונים", שאבן זה רמז על התפלה והאמונה (שהם שייכים למלכות – שכינה הק' – המרומזת בשם ב"ן), ואפילו הת"ח והלמודנים הנקראים "בונים", שעוסקים בבנינו של עולם, והם באמת אנשים גדולים, בכ"ז הם ממאסים בעבודת התפלה והאמונה, ולא מחשיבים אותה, וחושבים מה נפ"מ אם יכוונו קצת יותר או פחות בתפלה, וחושבים שאיזה תועלת יש להם מהוספה בכוונה בתפלה, שהלא בתורה"ק רואים בחוש שע"י הוספה בלימוד נוסף לאדם עוד ידיעות בתורה"ק, אך בתפלה (או בעבודת האמונה) לא נראה כ"כ בגילוי החילוק בין אם כווננו יותר או פחות בתפלה, ולכן באים לבחי' אבן מאסו הבונים, והאמת היא ש"היתה

לראש פנה", שהמלכות בשורש ובראש יש לה כח יותר מהתורה"ק, שכל התורה"ק שורשה מהאמונה ומתפלה כנ"ל, ומי שמתעסק בבנין האמונה, ובבנין המלכות ע"י התפלה, הרי בקלות זוכה באמת לתורה"ק, היות שזוכה לשורש התורה.

ובאמת מי שמעיין בזה יראה דבר פלא, שהנה בכל הדורות היו הרבה ת"ח נוראים, ובכ"ז הרבה לא זכו שהספרים שלהם יתקבלו וינהיגו את כלל ישראל ולא פוסקים כמותם, ויש ת"ח אחרים שהקב"ה סיבב שנתקבלו דבריהם בכלל ישראל בכל מקום וקיבלו את תורתם, והולכים לאורם בהלכה, ואעפ"י שיש בזה הרבה סודות, בכ"ז באופן כללי הרי ההסבר לזה שמי שכלל ישראל קיבלו ללכת לאורו, זהו בשביל שהיה באמת מקושר לשכינה הק' בשורש, וממילא התורה"ק שלו היתה תורה שנמשכת מהשכינה בשורשה, משא"כ במי שלא זוכה להיות מקושר לשכינה הק', ובבחי' מה שאומרים חז"ל על דואג ואחיתופל שהיו ת"ח עצומים, בכ"ז כל תורתם היתה משפה ולחוץ (עיין הגיגה טו ע"ב ופנהדרין צ ע"א), שהיו מחוץ ל"שפה", ששפה בגימ' שכינה, והם היו מחוץ לשכינה, שלא היה להם קשר פנימי עם הש"י, וממילא התורה"ק שלהם לא נמשכה מאלקות ומדבקות, אך ת"ח האמיתיים שהלכה כמותם הם כמו דוד המלך שהלכה כמותו משום ש"ה' עמו" (פנהדרין צג ע"ב), שהיה מקושר עם השכינה הק', ולכן הלכה כמותו,

ש"הלכה" זה אותיות "הכלה", המרמז על השכינה, ולכן המקושר עם השכינה ועם אלקותו ית"ש, זוכה שהתורה שלו נפסקת להלכה, והתורה שלו היא דבר אחר לגמרי.

ונחזור לעניינינו שאצל העולם קשה מאוד שיהא העיקר אצלם האמונה, שאף שהצדיקים מדברים תמיד מאמונה, אך אצל העולם קשה מאוד לקבל שהעיקר יהא אמונה, שאצל העולם העיקר הוא כל מיני גדלויות אחרות, ורחוקים מאוד שיהא אמונה אצלם יותר גדול מחכל, ורק הצדיקי אמת דיברו מגודל העבודה וגודל המעלה של האמונה, ומונחים מפורסמים של שקר לא רוצים לדבר מאמונה, ולא מדברים מעבודה"י ומאלקות.

אך אצל הצדיקים שמקושרים באמת לשכינה, אצלם האמונה והתפלה זה דבר גדול מאוד, וכמו שידוע למשל מהגה"ק הר"ר יהונתן אייבשיץ זצוק"ל שהיה ידוע בגודל כח התורה"ק הנורא שלו, שהיה המפלפל הכי גדול בדורות האחרונים, שכל רגע חידש פלפול חדש, פלפולים עצומים, וכמו שמעיד הרעק"א ועוד גדולי הדורות על גודל כח התורה"ק של הר"ר יהונתן.

והר"ר יהונתן כותב במכתב להגה"ק ר' אריה לייב עפשטיין זצוק"ל בעל אור השנים ובעל הפרדס, וכותב לו שאין לו שום הנאה בעולם אלא הזמן שמכוין הכוונות והיחודים בתפלת שחרית, ואף שהיה מכוין היחודים

בקיצור, שלא היה לו זמן להאריך כ"כ, בשביל שהיה ראש ישיבה למאות בחורים ומלמד תורה"ק, ובכ"ז היה מאריך תפלת הלחש עד שהיו הציבור גומרים כל התפלה, וכתב שאין לי הנאה בעולמי כמו הזמן הזה שעומד בשמו"ע ומייחד היחודים ויורד למרכבה העליונה, וזה עיקר התענוג שלו יותר מכל התענוגים שיש לו בעולם, והיינו אף יותר מהתענוגים הרוחניים של החידו"ת וההשגות אלקות שזכה בלימוד תורתו, שתורתו לא היתה סתם תורה, אלא היתה תורה לשמה במדרגה עצומה ונוראה ונפלאה, כמו שהעידו הצדיקים (ובניהם הרמח"ל זי"ע) על גודל השגתו ומדרגתו, ובכ"ז התפלה שלו היתה יותר גבוהה, שההשגה שהשיג בשעת התפלה היתה במדרגה יותר עצומה, שהתפלה היתה השורש לכל התורה שלו.

והרבה צדיקים אמרו שביום שלא מכוונים באמת בתפלה, א"א לחדש חידושים אמיתיים בתורה"ק, וידוע המעשה מהגה"ק הרר"ש מניקלשבורג זי"ע שאמר ג"כ מימרא הזאת, והיה שם בישיבה בחור א', ואמר שהנה אני חידשתי היום חידוש אף שלא כיוונתי כראוי בתפלה, ואמר לו הרר"ש שיאמר לו החידוש, ומיד הרר"ש סתר את חידושו והראה לו שאינו חידוש אמיתי, שאין חידושים אמיתיים ללא תפלה אמיתית להש"י, וממילא אצל הצדיקי אמת, אף ששניהם היה אצלם עיקר, בין התורה"ק ובין התפלה, בכ"ז צריך לדעת ענין השורש וענין הגילוי, שאף שבגילוי בפועל

התורה"ק למעלה מהתפלה, הרי אעפ"כ בשורש יש בחינה נעלמת שהתפלה נעלית והיא שורש להתורה"ק, ויהודי צריך לדעת שאם הוא רוצה הצלחה בתורה"ק, ורוצה שהתורה תאיר לו הרי הוא צריך לכח התפילה.

וכמו שהמשיל הרה"ק ר"א הלוי מסטראשלע זי"ע בשם רבו הק' בעל התניא זי"ע, משל מאדם מת שתכנים לתוך פיו לחם ומים וכל מיני אכילות, הרי לא יכול לעשות מזה כלום, וכך מי שלא חי חיות אלקית בשעת התפלה אז הוא נחשב אדם מת, וממילא אף אם לומד תורה"ק שנקראת בחז"ל לחם ומים, הרי אין לו מכך חיות, שאדם מת שאין לו חיות באלקות ואין לו קשר עם הקב"ה והתורה"ק לא יכולה להאיר לו, שהיא צריכה ליכנס לאדם חי ולא לאדם מת, משא"כ אדם שהוא חי בתפלה, וזוכה להרגיש כל יום איזה קשר עם הש"י, אז דייקא התורה"ק שבבחי' לחם מחזקת אותו ומגביחה אותו ללא סוף, והיינו שעיקר מזון וחיות הנשמה תלוי בתורה"ק אך בתנאי שהוא אדם חי, ושורש החיות שהוא הקשר לקל חי מקבלים בתפלה, כפי' רביז"ל עה"פ תפלה לקל-חי.

וזה מה שאי' בגמ' (ברכות ה' ע"ב) שאבא בנימין הקפיד שתהא תפלתו סמוך למטתו, ואי' ברש"י שאף לא למד קודם התפלה, משום שרצה קודם להיות בבחי' אדם חי ע"י התפלה ואז התורה"ק תוסיף לו חיות, ובדורות שלנו נוהגים ללמוד קודם התפלה בכדי להכין עצמינו לתפלה בכוונה ע"י התורה"ק, אך מי שזוכה והגיע

למדרגה שיכול להתפלל מיד בבוקר בכוונה, הרי צריך להתפלל לפני הלימוד, כדי שכל התורה"ק שלו תהיה ביותר שלימות, שעיקר שלימות התורה"ק היא לאחר התפלה, שאז האדם חי, ע"י הדבקות להש"י בשעת התפלה.

ואם היינו זוכים לנהוג כמו אבא בנימין וכל הצדיקים שהיו קמים בחצות ולומדים כל הלילה (שעד הבוקר אדם מקבל חיות רוחנית מהתפלת שחרית של אתמול) אז בודאי היה עדיף בכה"ג להתפלל מיד בבוקר בזמן ותיקין, אלא שסתם אדם בימינו אינו זוכה לזה וקם ממטתו רק בבוקר ולכן אין יכול מיד להתפלל שאין לו עדיין המוחין, לפיכך צריך קצת ללמוד לפני התפלה שיקבל מוחין להתפלל, אך אעפ"כ עיקר חשיבות התורה"ק הוא בלמוד שאחר התפלה.

והברדיצ'בער רב זי"ע אומר שמי שרוצה להגיע לאיזה בחי' מדרגת תורה לשמה, הרי שידע שא"א בכלל להכין המושג של תורה לשמה באמת אם אין מתפלל בכוונה, ורק מי שזוכה להתפלל בכוונה, וזוכה להרגיש איזה קירבת אלוקים בתפלה, (ובאמת אפשר בנקל לכל יהודי ויהודי להרגיש איזה קירבת אלוקים בזמן התפלה), עי"ז יוכל אח"כ גם בשעת הלימוד להרגיש בניקל איזה דבקות להש"י, אבל מי שלא מתפלל בכוונה אזי קשה מאוד שירגיש איזה רגש אלוקי בשעת הלימוד, וכל הלימוד שלו יבש, וצריך להמשיך הארה מהשורש, ולשורש ניתן להגיע בזמן התפלה, ורק אדם שמתפלל בכוונה אז זוכה אח"כ שאם

באמת מחפש האמת הרי יכול לזכות להגיע למדרגה של תורה לשמה, ולהרגיש דבקות בלימוד, והשי"ת יזכנו לזה, שאנו בעצם מתפללים ע"ז כל יום שנוכח להיות מלומדי התורה לשמה,

ללמוד התורה עם השי"ת, ולהרגיש את הקב"ה בזמן הלימוד, ולהיות דבוקים בו באמת, ובזכות זה נזכה תיכף ומיד לאלתר לביאת גוא"צ ברחמים בב"א ממש אמן.

הפיזור ואי האחדות לפני הגאולה

מה שאומר רבינו ז"ל שאלו שירצו לשמוע דבר ה' יהיו מפוזרים, הכוונה ג"כ שלא יהיה אחדות בלבבות, שאם יש חבורה של מבקשי ה' באמת והם גם מאוחדים בלבבות זה מסוגל מאוד להביא את המשיח, ולכן השמן מתגבר נגד זה, שיש קבלה מצדיקים שאפילו שני יהודים עובדי ה' באמת שמתחזקים בעבודה"י ביחד באחדות הלבבות, מקרבים בזה את הגאולה, וכ"ש עשרה בנ"א, שיהיו ביחד בנפש אחד ובלב אחד ויחפשו כולם עבודה"י באמת, הרי בקלות יביאו את הגאולה, ולכן הס"מ מתחזק לפעול שאפילו אם יהא ליהודי קשר לעבודה"י אך שלא יהא יחד בלב אחד עם יהודי אחר, שאת זה כבר לא יכול לסבול בכלל, ולפיכך גילו הבעש"ט הק' ותלמידיו הק' שצריכים לעבוד על ענין זה ולהתפלל ע"ז, (ובפנימיות יש גם הסבר לקושי האחדות אצל עובדי ה', שאצל עובדי ה' מתגלה בחי' ספירת המלכות, וממילא מתעורר הפגם של "אנא אמלוד", וכל עולם התיקון תלוי בענין זה, וכמו שאמר ר' שמעון (אידרא נשא קכח) שהוא בא לתקן את הבריאה "אנן בחביבותא תליא מילתא", וכל הצדיקי אמת שבכל הדורות כמו הבעש"ט ותלמידיו זכו למדרגותיהם

הגבוהות ע"י שהיו בלב אחד ובנפש אחד, וקודם ביאת המשיח צריך יותר סייעתא דשמיא כדי לזכות לזה, שבעקבתא דמשיחא מתגבר יותר הס"מ למנוע זה, וצריך יותר להתפלל ולעבוד ע"ז.

וענין האחדות תלוי בזה שידונו כל אחד את חבריו לכף זכות עד הסוף באמת, ובלב אמת ממש, שלזכות להיות מקושר עם השני זה אפשר רק אם אתה רואה את השני שהוא יותר גדול ממך ואתה רוצה להיכלל, שאחדות היא בעצם התכללות, ואם יש אהבה אמיתית בין ב' חברים אז כל א' חושב כל הזמן על המעלות של חברו, ורואה שיש בחברו איזה חידוש שאין בו.

וכדי שזה יהא באמת לגבי כל יהודי, זה רק אם רואה את המעלות של כלל ישראל, כמו שראו הצדיקים, וזו היתה העבודה של הצדיקי אמת שהם זכו לזה, ולפני ביאת המשיח יודע הס"מ איך שהעבודה הזאת כ"כ חשובה בעיני השי"ת, ומתגבר כנגדה כדי לעכב ח"ו עדיין את הגאולה, שבאה דייקא ע"י אהבת הנם, וכמו שאומר האלשיך הק' עה"פ ואהבת לרעך כמוך אני ה', שאם יש ב' יהודים

שיש להם אהבה אמיתית אחד לשני, אז הקב"ה ג"כ מצטרף ומשרה שכינתו ביניהם, וכשהקב"ה משרה שכינתו בין ב' יהודים מתחיל תהליך הגאולה, שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, היינו שהקב"ה רוצה לגור כביכול בעוה"ז, וכשרואה הקב"ה איזו אהבה אמיתית דקדושה בין ב' אנשים מישראל וכ"ש יותר משניים אז הקב"ה בעצמו כביכול רוצה לבא ולהתגלות למטה, וזה מעורר כביכול את התאווה של הקב"ה לדור בתחתונים.

ועיקר השלימות של אהבת ישראל היא אהבה שאינה תלויה בדבר, שיש אמנם היום ב"ה הרבה חבורות וכדו', אך עדיין הכל בבחי' חיבור התלוי בדבר, היינו שראו אצל החבר שלהם איזה מעלה ואיזה חידוש ולפיכך הם באחדות עמו, אך באותו יום ובאותו רגע שמוצאים אצל החבר איזה חסרון, או באותו יום שאותו אדם לא יכול כבר לתת להם את הנקודה שממנה בנו את כל קשר ואת כל האחדות איתו, מיד עוזבים אותו ואת הקשר איתו, וממילא כל הקשרים הם בבחי' אהבה התלויה בדבר רח"ל, ואין האהבה בבחי' אהבת יונתן ודוד, שהיתה אהבת אמת שאינה תלויה בדבר היינו שמרגישים באמת את הנפש אלוקי שיש בשניהם, ולפיכך צריך לבנות לכתחילה את הקשר בין אנשים, לא רק על מעלות ועל גדלויות, אלא על הקשר אלוקי שאם הקב"ה סיבב שיש לך קשר עם יהודי אחר הרי יש כאן קשר אלוקי עם הנפש האלוקית של השני, שזה דבר

של "עצם", כמו אהבת אחים או אהבת בנים, שזה קשר עצמי, ולא תלוי דווקא איך שהבן שלך מתנהג, או בתועלת שיש לך מהבן שלך, אלא זה קשר אמיתי ועצמי, וכך צריך להיות באמת הקשר עם יהודי, שלא יהא מצד כל הדברים שבעולם אלא מצד קשר אמת משום שהוא חלק אלוק ממעל ממש, ואתה מרגיש את הגילוי אלקות שזכית להיות מקושר עם יהודי שהוא חלק אלוק ממעל ממש.

וצריך לדעת, שכל פעם שיש קשר בין אנשים אז תמיד בודקים בשמים האם זה קשר אמת, שרוצים משמים לראות האם הקשר הוא קשר אלוקי או סתם קשרים של כל מיני מעלות וכל מיני דברים, ולפיכך רואים תמיד שאיפה שיש חבורה וכל מיני קשרים בין אנשים, אז כל הזמן יש נסיונות משמים לבדוק אם זה קשר אמת או שזה סתם קשרים של מעלות וכדו'.

ובלשון הקבלה זה נקרא, שבתחלה הרי הקשר עם השני הוא בבחי' "אחור באחור", היינו קשר התלוי בדבר, ובזמן הנסיון נהיה בחי' הנקראת בקבלה סילוק מוחין שעושה "נסירה" שהכוונה הוא שחבר אחד לא מקבל מהשני מה שהיה רגיל לקבל ממנו, ואז מנסים האם מקושר מצד האמת או מקושר רק מצד התועלת שקיבל ממנו, וזה עובר על כל אחד ואחד, ועפ"י רוב אז נכשלים, שאפילו אם קבלו מהשני איזה תועלת והיו מקושרים איתו ע"ז, הרי באותו רגע של הנסיון שנעשית הנסירה, ולא מקבל אותו

תועלת שהיה מקבל תמיד, אזי מיד מתגלה שאינו מקושר באהבת אמת עם השני, ואז רואים משמים שעדיין לא הגיעו לנקודה האמיתית של האחדות שרוצים מלמעלה.

אך אם יהודי זוכה ומתחזק קצת, ולא מסתכל ע"ז שבאותו רגע לא מקבל מחבירו את התועלת שהיה מקבל תמיד, ומקושר עצמו בקשר עצמי, ע"י שמתכוון שהלא אנחנו באמת נפש אחת, וכל מה שהקב"ה סיבב שקבלתי תועלת מחברי עד אותו רגע זה רק לסובב שע"י כ"ז אזכה להיות מקושר איתו באמת, בשביל שהוא חלק אלוק ממעל, הרי בזה זוכה שנהיה אצלם התגלות האהבה עצמית שבין הנשמות שע"ז הבאנו לעיל מהאלשיך הק' שהקב"ה בא ומשרה שכינתו בינם בגילוי בבחי' דבקות בהש"י פנים בפנים.

שהנה צריך לדעת שנסיון הזה הוא גם בחינה ונסיון לגבי הקשר של האדם עם הקב"ה, שכל מה שנעשה עם החבר שלך זה גם נעשה כלפי הקב"ה, ובעצם מראים לך בזה את הקשר שלך עם הקב"ה שזה היינו הך שכל הקשרים שבעוה"ז הם משל וכלי לקשר עם ה', שהקב"ה משפיע לך טובות בלי סוף ואז הקב"ה מנסה אותך ומראה לך פעם איזה ניסיון של העלם, ורוצה לראות האם אתה מקושר אתו באמת, והסימן לזה שאתה מקושר לקב"ה באמת לאמיתו, הוא שגם עם החברים שלך שהם חלק אלוק ממעל ממש אתה מקושר גם בזמן שאתה לא מרגיש מהם אותה תועלת שפעם הרגשת, אז דייקא האדם זוכה לבחינה של דבקות

עם הש"י בבחי' "פנים בפנים", וזוכה לגאולה שלו, שהקב"ה מאיר לו באמת, ומגיע לקשר אמיתי עם הש"י, קשר נצחי, כמו הצדיקים שזכו לקשר נצחי עם הש"י, וזה נקרא בחינת שבת, שכל זמן שאדם לא זוכה למדרגה הזאת הרי הוא נמצא תמיד בעבודה של ששת ימי החול, פעם מלא פעם מהור, פעם כשר פעם פסול (עיין לקו"מ ל"א), פעם מקושר עם הקב"ה ופעם לא, יום א' עובד את הש"י ויום אחר לא, כפתגם הצדיקים "תנין ואדם", "פעם מלאך ופעם גאלעח", כל יום מתחלף, משא"כ יהודים שזוכים למדרגה הזאת שמקושרים לקב"ה באמת לאמתו ולא נפ"מ להם איך שהקב"ה מתנהג איתם, אלא מקושרים עמו בקשר אמת, בבחי' שבת, שזה קשר נצחי עם הקב"ה בכל רגע עד הסוף, וזוכים להיות מקושרים אליו באמת לאמתו, היינו בלי הפסק כשאין הפסק, אשריהם ואשרי חלקם והלואי שיחא חלקינו עמהם.

והיום (ד' שבת) היאצ"ט של הרה"ק ר' אברהם קליסקער זי"ע, שהיה צדיק שדיבר מאוד על הענין הזה של אהבת ישראל ואהבת חברים, ורבינו ז"ל אמר עליו שאף שראה הרבה צדיקים בכ"ז שלמות מצא אצל ר' אברהם קליסקער, ואמנם שהיו לו הרבה סודות בעבודת הש"י, אבל העיקר היה בנוי על אהבת חברים, ועבדו שם על ענין זה יותר מכל הצדיקים, ורבינו ז"ל אמר ששם זכו לשלימות, וכן היום היאצ"ט של הרה"ק רמ"ל מסאסוב זי"ע שידוע עבודתו ג"כ באהבת ישראל ופדיון

שבויים וכו', וכן היאצ"ט של הרה"ק ר' ישראל אבוחצירא זי"ע שידוע ג"כ גודל דרגתו בענין זה של אהבת ישראל, וכמו שיש סיפור ששמעו איך שמתפלל להש"י על מישהו שלא היו לו ילדים הרבה שנים, והיה זה בחג הסוכות ודרכו כשהיה רוצה לפעול ישועות ביו"ט דסוכות היה לוקח הד' מינים ומנענע שוב ומתפלל עם המינים ביד, והגבאי רצה לשמוע מה מתפלל (שהיה כבר זקן והתפלל בלחש אך הגבאי התאמץ להקשיב)

ושמע שאומר לרבש"ע שמסכים שיחתכו לו את הידיים כדי לפעול ישועה לאדם זה, שא"צ את הידיים שלו אם לא תתן ישועה לאדם זה, והוא כיון זה באמת לאמיתו, ומשום שהיתה לו אהבת אמת לכלל ישראל זכה לחמשיך כ"כ הרבה ניסים ונפלאות לכלל ישראל – זכותם יגן עלינו, והש"י יעזור שבזכות הצדיקי אמת שזכו לזה נזכה גם אננו לאהבת ישראל בשלימות ועי"ז נזכה תומ"י ולאחר לביאת גוא"צ ברחמים בב"א ממש אמן.

